

Mål T-140/04

Adviesbureau Ehcon BV mot Europeiska gemenskapernas kommission

”Offentlig upphandling av tjänster — Anbudsinfordran — Förkastande av en anbudsgivares anbud — Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Preskription — Avvisning — Uppenbart att talan är ogrundad”

Förstainstansrättens beslut (tredje avdelningen) av den 14 september 2005 . . . II - 3291

Sammanfattning av beslutet

- Skadeståndstalan — Preskriptionsfrist — Den tidpunkt då fristen börjar löpa — Tidpunkt som skall beaktas
(Artikel 288 andra stycket; domstolens tjänsteföreskrifter, artikel 46)*
- Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Villkor — Rättsstridighet — Skada — Orsaksamband — Ett av villkoren är inte uppfyllt — Skadeståndstalan ogillas i sin helhet
(Artikel 288 andra stycket EG)*

3. *Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Skada — Ersättningsbar skada — Utgifter för det rättsliga förfarandet — Omfattas inte (Artikel 288 andra stycket EG)*
4. *Europeiska ombudsmannen — Alternativ till att väcka talan inför gemenskapsdomstolarna — Omöjligt att samtidigt väcka talan med avseende på samma omständigheter — Ankommer på medborgaren att bedöma om det är lämpligt att inge klagomål till ombudsmannen (Artikel 195.1 EG; Europeiska ombudsmannens stadga, artikel 2.6 och 2.7)*

1. För att gemenskapen skall kunna ådra sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar och för att det skall uppkomma en rätt till ersättning för den skada som har lidits, följer det av artikel 288 andra stycket EG att flera villkor skall vara uppfyllda, nämligen att det handlande som läggs institutionen till last är rättsstridigt, att det föreligger en verklig skada och att det finns ett orsakssamband mellan institutionens handlande och den åberopade skadan. Den femåriga preskriptionsfristen för gemenskapens skadeståndsansvar som föreskrivs i artikel 46 i domstolens tjänsteföreskrifter kan inte börja löpa förrän samtliga förutsättningar för skadeståndsskyldigheten är uppfyllda och i synnerhet inte innan den skada som skall ersättas har blivit definitiv.

Eftersom en anbudsgivare inom ramen för en anbudsinfordran, avseende tjänster i anknytning till direktiv 80/778 om kvaliteten på vatten avsett att användas som dricksvatten, hade fått kännedom om det huvudsakliga skälet till att dess anbud förkastades, nämligen att den saknade erfarenhet av utformning av

utrustning för vattenbehandling, vilket skäl denne förkastat på grund av att detta kriterium inte fanns med i anbudsinfordran, kan den omständigheten att han inte kunde få kännedom om att det nämnda kriteriet hade tillämpats på ett påstått diskriminerande sätt förrän senare inte innebära att den tidpunkt då preskriptionsfristen för skadeståndstalan började löpa framflyttades. Preskriptionsfristens funktion är nämligen att förena skyddet för den skadelidande personens rättigheter med rättssäkerhetsprincipen. Preskriptionstidens längd har därför bestämts med beaktande bland annat av den tid som behövs för den påstått skadelidande parten för att dels framskaffa de uppgifter som är relevanta för en eventuell talan, dels kontrollera de omständigheter som kan komma att åberopas till stöd för denna talan. Kännedom om omständigheterna finns inte med bland de rekvisit som skall vara uppfyllda för att preskriptionstiden skall börja löpa.

Inte heller kan den omständigheten, att nämnda anbudsgivare påstår sig ha fått

kännedom om ytterligare en uppgift till stöd för sin talan efter det att kommissionen motiverat varför den förkastade dennes anbud, även om denne från början hade bestritt det huvudsakliga skälet till att anbudet förkastades, vilket dessutom utgör den skadeståndsgrundande omständigheten i den mening som avses i artikel 46 i nämnda stadga, leda till att den tidpunkt då preskriptionstiden börjar löpa bestäms till den dag då sökanden fick kännedom om denna uppgift. Detta övervägande gör sig gällande i än högre grad, eftersom preskriptionsfristen ännu inte hade löpt ut då samme anbudsgivare påstår sig ha fått det anbud från en av anbudsgivarna som beaktades i slutet av urvalsetappen, och inte ens den dag då han själv anser att han hade tillräckliga uppgifter för att väcka en skadeståndstalan, det vill säga att när ombudsmannen antog sitt beslut med kritik mot kommissionen hade preskriptionstiden ännu inte löpt ut.

Av detta följer att det i förevarande fall, tvärtemot det fall då en sökande är förhindrad att lägga fram sin ansökan inom en rimlig tidsfrist på grund av att den först vid en senare tidpunkt har kunnat erhålla kännedom om orsaken till skadan, inte finns anledning att bestämma preskriptionstidens slut till ett senare datum än då den normalt skulle ha löpt ut.

Om preskriptionen vidare enligt fast rättspraxis endast är tillämplig på den period som ligger mer än fem år före

dagen för preskriptionsavbrottet, utan att detta påverkar de anspråk som har uppkommit under senare perioder, kan det endast i undantagsfall visas att skadan i fråga har upprepats dagligen efter det att den omständighet som gav upphov till skadan inträffade. Så är inte fallet då de ifrågavarande skadorna, även om de antas vara bevisade och även om deras omfattning inte visade sig förrän efter det att nämnda anbudsgivare i den ifrågavarande upphandlingen hade förkastats, likväl orsakades ögonblickligen av detta förkastande.

(se punkterna 39, 55–61 och 67)

2. Gemenskapens utomobligatoriska ansvar förutsätter att flera villkor är uppfyllda, nämligen att det agerande som läggs institutionerna till last är rättsstridigt, att det föreligger en faktisk och säker skada samt att det finns ett direkt orsakssamband mellan den berörda institutionens agerande och den återopade skadan. Om ett av dessa villkor inte är uppfyllt skall talan ogillas i sin helhet, utan att det är nödvändigt att pröva de andra villkoren för att gemenskapen skall kunna ådra sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar.

Förlusten av möjligheten att tilldelas ett kontrakt senare kan emellertid under

alla omständigheter bara anses som en faktisk och säker skada om det står klart att sökanden skulle ha tilldelats det första kontraktet.

(se punkterna 75 och 77)

3. Vad sedan gäller skadan som följer av sökandens påstådda utgifter för att få fram viss bevisning, kan parternas utgifter för det rättsliga förfarandet inte anses utgöra en skada som skall särskiljas från rättegångskostnaderna. Även om ett omfattande arbete i regel utförs under det förfarande som föregår handläggningen vid domstolen, avser förfarandet i artikel 91 i förstainstansrättens rättegångsregler endast förfarandet vid förstainstansrätten, inte det föregående förfarandet. Detta framgår särskilt av artikel 90 i samma rättegångsregler, som handlar om "[f]örfarandet inför rätten". Att kvalificera sådana utgifter som ersättningsgill skada inom ramen för en skadeståndstalan skulle följaktligen strida mot principen att utgifter som man haft under tiden före handläggningen vid domstol inte är ersättningsgilla.

(se punkt 79)

4. Genom instiftandet av en ombudsman har fördraget erbjudit unionens medborgare ett alternativ till att väcka talan inför gemenskapsdomstolarna för att tillvarata sina intressen. Detta alternativa förfarande utanför domstol uppfyller speciella kriterier och har inte nödvändigtvis samma syfte som att väcka talan vid domstol. Såsom framgår av artikel 195.1 EG och artikel 2.6 och 2.7 i beslut 94/262 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning kan dessa två förfaranden inte användas parallellt. Även om klagomål som inges till ombudsmannen inte påverkar den tidsfrist som är tillämplig för att väcka talan inför gemenskapsdomstolarna, skall ombudsmannen emellertid avsluta sin utredning och avvisa klagomålet om den berörda medborgaren samtidigt väckt talan inför gemenskapsdomstolarna med avseende på samma omständigheter. Det ankommer då på medborgaren att bedöma vilken av de två tillgängliga medlen som bäst tillvaratar hans intressen.

(se punkterna 83–84)